

ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Σύλλογος Ερευνητών

Αρ. Πρωτ. 3

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2023

Προς: Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη

Θέμα: Περί της μεταφοράς του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Με μεγάλη μας έκπληξη και ανησυχία ακούσαμε την αναφορά σας σχετικά με τη «μεταφορά του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ) στην Πολιτική Προστασία» κατά τη διάρκεια της συνέντευξής σας στη ΔΕΘ.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών είναι το πρώτο Εθνικό Ερευνητικό Κέντρο της νεότερης Ελλάδας (181 χρόνια ιστορίας) και αποτελείται από τρία επιμέρους Ερευνητικά Ινστιτούτα: 1. Αστρονομίας Αστροφυσικής Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης, 2. Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης, και 3. Γεωδυναμικό. Το ΕΑΑ έχει ως βασική και θεμελιώδη αποστολή του την εκπόνηση **βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας** σε μια πληθώρα διαφορετικών επιστημονικών τομέων, με σκοπό την παραγωγή νέας γνώσης, την εφαρμογή νέων καινοτόμων τεχνολογιών, την εκπαίδευση νέου επιστημονικού προσωπικού και τη μεταφορά της γνώσης στην ίδια την κοινωνία.

Οι βασικοί ερευνητικοί τομείς, στους οποίους δραστηριοποιείται το ΕΑΑ, περιλαμβάνουν την Αστρονομία, Αστροφυσική, Κοσμολογία, Ηλιακή, Πλανητική και Διαστημική Φυσική, Φυσική της Ιονόσφαιρας, της Ανώτερης ατμόσφαιρας και της Μαγνητόσφαιρας της Γης, Επίγεια και Δορυφορική Τηλεπισκόπηση, Τεχνολογία τηλεπικοινωνιών και εξοικονόμησης ενέργειας, Μετεωρολογία και Υδρολογία, Ατμοσφαιρική Φυσική και Χημεία, Κλιματολογία και Κλιματική Αλλαγή, Ρύπανση Περιβάλλοντος, Σεισμολογία, Τεχνική Σεισμολογία, Γεωφυσική, Τσουνάμι, Σεισμοτεκτονική, Φυσική του Εσωτερικού της Γης, και Τεκτονική Γεωδαισία.

Σε πρόσφατο προεδρικό διάταγμα (Π.Δ. 82, ΦΕΚ224/Α/6.12.2022), ανανεώθηκε ο Οργανισμός του ΕΑΑ. Σε αυτόν ορίζεται ξεκάθαρα ότι το ΕΑΑ είναι **Ερευνητικός Φορέας του Δημόσιου Τομέα**, ότι αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, καθώς και το ότι εποπτεύεται από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ). Στο άρθρο 3.1 αναφέρονται αναλυτικά ο σκοπός και οι ερευνητικές δραστηριότητες του ΕΑΑ, όπως:

1. Η παρατήρηση και έρευνα φυσικών ή/και ανθρωπογενών διεργασιών και των αποτελεσμάτων τους στους τομείς μελέτης: (α) του εγγύς διαστημικού χώρου και του Σύμπαντος, (β) του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης και (γ) του εσωτερικού και της επιφάνειας της Γης.
2. Η ανάπτυξη μετρητικών δικτύων, συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και ελεύθερη διάθεση δεδομένων με χρήση επίγειων και δορυφορικών παρατηρήσεων και η αξιοποίηση αυτών,

3. Η εκτέλεση ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων στους παραπάνω τομείς μελέτης.
4. Η εκπαίδευση νέων επιστημόνων μέσω θερινών σχολείων, σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων και επίβλεψης προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών.
5. Η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και οργανισμούς.

Όπως φαίνεται ξεκάθαρα από τα παραπάνω, η συντριπτική πλειοψηφία των δραστηριοτήτων του ΕΑΑ αφορά στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και μόλις ένα μικρό ποσοστό σχετίζεται με την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών που είναι χρήσιμες, μεταξύ άλλων, και στην Πολιτική Προστασία. Ακόμα, όμως, και αυτές οι εξειδικευμένες υπηρεσίες, αναπτύσσονται και υποστηρίζονται από τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, που πραγματοποιείται στο ΕΑΑ αξιοποιώντας πόρους ανταγωνιστικών προγραμμάτων, της Πανελλαδικής ή και ευρωπαϊκής εμβέλειας μεγάλες υποδομές, και με τη συμβολή μεγάλου αριθμού συνεργατών μεταδιδασκτόρων, διδασκτόρων και μεταπτυχιακών φοιτητών. Όπως έχει δηλώσει η Διοίκηση του ΕΑΑ, για το μικρό, αλλά πολύ σημαντικό για την κοινωνία και την πολιτεία, σκέλος της δραστηριότητας του ΕΑΑ, που σχετίζεται με τέτοιες υπηρεσίες, θα πρέπει να υπάρξει μια στενή συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - άλλωστε αυτό έχει ήδη ζητηθεί και παλαιότερα, αλλά και πρόσφατα από το ΕΑΑ προς το Υπουργείο, χωρίς θετική έκβαση. Ο βέλτιστος τρόπος επίτευξης μιας τέτοιας στενής συνεργασίας θα ήταν μια προγραμματική συμφωνία ή/και Μνημόνιο Συνεργασίας, όπως συστηματικά κάνουν και άλλα Ερευνητικά Κέντρα με αντίστοιχα υπουργεία της θεματικής τους συνάφειας (π.χ. το ΕΛΚΕΘΕ με το Υπ. Ναυτιλίας, το ΑΘΗΝΑ με το Υπ. ΚΚ&ΠΠ, κλπ).

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η επιστήμη και η ερευνητική διαδικασία απαιτούν ελεύθερο ακαδημαϊκό περιβάλλον για να πραγματωθούν. Κατανοούμε τις δυσκολίες της παρούσας κατάστασης λόγω των πρόσφατων φυσικών καταστροφών στην Θεσσαλία και στον Έβρο, αλλά αυτές δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με βεβιασμένες κινήσεις και αποφάσεις, οι οποίες δεν θα έχουν τελικά το επιθυμητό αποτέλεσμα που όλοι θέλουμε, προς όφελος της κοινωνίας και των συμπολιτών μας, και συγχρόνως θα είναι καταστροφικές και μη αναστρέψιμες για την Επιστήμη, την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ελλάδα. Το ΕΑΑ -με τους/ις εκατοντάδες επιστήμονές του, εξειδικευμένους/ες σε πλειάδα επιστημονικών κλάδων- έχει αποδείξει emphaticά, ειδικά τις τελευταίες δεκαετίες, ότι πρωτοπορεί στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Εν κατακλείδι, η ερευνητική κοινότητα του ΕΑΑ στηρίζει τη θέση της Διοίκησης του ΕΑΑ περί επίτευξης προγραμματικής συμφωνίας ή/και Μνημονίου Συνεργασίας για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών προς το Υπ. ΚΚ και ΠΠ, και είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση χρειαστείτε εκ μέρους μας, αλλά και για μια συνάντηση μαζί σας.

Με εκτίμηση,
Για το ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών του ΕΑΑ

Ο Πρόεδρος
Δρ Π. Μπούμης
Διευθυντής ερευνών

Η Γεν. Γραμματέας
Δρ Ό.-Τ. Κτενίδου
Εντεταλμένη ερευνήτρια

Κοινοποίηση:

Κύριο **Κωνσταντίνο Σκρέκα**, Υπουργό Ανάπτυξης, minister.sec@m nec.gr

Κύριο **Μάξιμο Σενετάκη**, Υφυπουργό Ανάπτυξης, yfyp.gram.01@m nec.gr

Καθηγήτρή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, secgenof@g srt.gr

Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, presidents@synodos-ek.gr

Ένωση Ελλήνων Ερευνητών mkonstan@bio.demokritos.gr

Πρόεδρο, Μέλη Δ.Σ., Ερευνητές και προσωπικό του ΕΑΑ